

Міністерство освіти і науки України

Уманський національний університет
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова.
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
Державний торговельно-економічний університет
Національний університет біоресурсів і природокористування України

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

Матеріали XVII Всеукраїнської наукової конференції

Факультет економіки і підприємництва УНУ

Умань 2025

УДК 330(063) А43

*Рекомендовано до друку вченою радою факультету економіки і підприємництва Уманського національного університету
(протокол № 2 від 12.11.2025 року)*

Редакційна колегія:

Олена НЕПОЧАТЕНКО – доктор економічних наук (головний редактор);
Юрій ЦИМБАЛЮК – кандидат економічних наук, доцент, декан факультету економіки і підприємництва УНУ (заступник відповідального редактора);
Юлія НЕСТЕРЧУК – доктор економічних наук, професор;
Михайло МАЛЬОВАНИЙ – доктор економічних наук, професор;
Руслан МУДРАК – доктор економічних наук, професор;
Олена ПРОКОПЧУК – доктор економічних наук, професор;
Сергій СОКОЛЮК – доктор економічних наук, професор;
Людмила МЕЛЬНИК – доктор економічних наук, професор;
Оксана ПЕНЬКОВА – доктор економічних наук, професор;
Роман ЛІЩУК – кандидат технічних наук, доцент;
Алла ОСІПОВА – кандидат економічних наук, доцент;
Галина АНИЩЕНКО – кандидат економічних наук, доцент;
Олена ЖАРУН – кандидат економічних наук, доцент;
Юлія УЛЯНИЧ – кандидат економічних наук, доцент (відповідальний секретар).

Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку, яка не завжди збігається з позицією редакції.

А43 Актуальні питання сучасної економіки : матеріали XVII Всеукраїнської наукової конференції, 13 листопада 2025р. – Умань :УНУ. 2025. с. 305.

Збірник конференції містить доповіді науковців, фахівців-практиків, які були розглянуті на XVII Всеукраїнській науковій конференції «Актуальні питання сучасної економіки», що відбулася 13 листопада 2025 року в м. Умань.

У наукових матеріалах висвітлюється широкий спектр фінансово-економічних питань сучасної економіки. Наукове видання розраховано на здобувачів освіти, НПП, наукових співробітників та фахівців, які займаються питаннями розвитку економіки.

УДК 330(063)
©Уманський національний
університет , 2025

Blenda N. Strategic Directions for the Development of Ukraine's Agribusiness under Current Conditions	127
Власюк С.А., Білоненко В.О. Роль обов'язкового страхування у системі соціально-економічного захисту	130
Жарун О.В., Ткачук Ю.О. Пенсійний фонд України: проблеми та перспективи розвитку	133
Zharun O.V., Driha A.S. The role of marketing in the economic activities of business	136
Zhernova Ye.V. Modern approaches to evaluating the personnel management system of enterprises	139
Заярна В.О. Антикризові фінансові стратегії аграрних підприємств	142
Кірбай Т.В. Моделі споживчої поведінки домогосподарств та особливості їх формування в Україні	144
Підлубна О.Д. Соціально-економічні виклики розвитку підприємств України	147
Пономаренко О.В. Мікрострахування як ефективний інструмент фінансової інклюзії	149
Ревуцька А.О., Булгакова Н.В. Циркулярна економіка як фактор розвитку малого бізнесу	152
Sarbey S.S. Greening of Resource Management: Strategic Guidelines for Railway Transport Enterprises	154
Соколюк С. Ю. Моделі підвищення ефективності торговельних процесів в агросекторі	157
Тупчій О.С., Щербаков В.С., Мовсесян А.Г. Системна оцінка впливу зовнішнього та внутрішнього середовища на цифрову трансформацію аграрного бізнесу	159
Свіщенко М.С. Інновації як ключовий чинник формування конкурентних переваг бізнесу	163
Сокотнюк В.В. Організація соціальних послуг у територіальних громадах України та зарубіжних держав у контексті порівняльно-аналітичного аналізу	166
Тяжченко М.І. Сутність і механізм організації збутово-логістичних процесів у аграрному бізнесі	170
<i>Секція 4. Місце та роль маркетингу в економічній діяльності суб'єктів підприємницької діяльності</i>	
Качмар О.М. Розвиток e-commerce у сфері агробізнесу України: потенціал і бар'єри	173
Корман І.І. Маркетингові інструменти формування споживчої лояльності на ринку безлактозної продукції в Україні	176
Бринько А.М. Штучний інтелект у маркетингових дослідженнях: переваги та ризики	179
Макушок О.В. Стратегії цифрового B2B-маркетингу для українського бізнесу	182
Пенькова О.Г. Соціальний маркетинг у системі формування позитивного іміджу аграрного підприємства	185
Разумова Г. В., Миронова М. Д. Маркетинг у соціальних мережах: тренди розвитку	188

Список використаних джерел:

1. Нагара М. Б. Циркулярна економіка: генезис, структура, особливості. Економіка та держава. 2021. № 10. С. 68–73. <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.10.68>
2. Горбаль Н. І., Ломага Ю. Р. Циркулярна економіка – основа сталого розвитку підприємств. Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. Серія “Проблеми економіки та управління”. 2022. №1(9). С. 9–24.
3. Мельник О. Г., Злотнік М. Л. Аналізування стану та тенденцій розвитку циркулярної економіки у Львівській області. Бізнес Інформ. 2020. № 2. С. 125–133. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-2-125-133>
4. Приклади впровадження циркулярної економіки в Україні. К.: Центр ресурсоефективного та чистого виробництва, 2024. 44 с.

Greening of Resource Management: Strategic Guidelines for Railway Transport Enterprises

Sarbey S. S., postgraduate

Ukrainian State University of Railway Transport

Rail transport has traditionally been considered more environmentally friendly compared to road and air transportation. However, as a major consumer of energy resources (such as diesel fuel and electricity) and materials (including rails, sleepers, and rolling stock), it leaves a significant environmental footprint. This footprint is manifested in greenhouse gas emissions, waste generation, and land use. In the context of global climate change and European integration processes, the strategy for greening resource management is not merely desirable but a necessary prerequisite for the operation of railway enterprises. Its primary objective is to transition from extensive resource use to a model based on rational consumption and closed-loop cycles.

The strategy for greening resource management in the railway sector represents a long-term, integrated action plan aimed at achieving environmental sustainability through the optimization of energy, material, and natural resource consumption [1]. Its implementation should encompass all levels of enterprise activity (operational, investment, and managerial) and involve systemic changes in technological processes, logistics, procurement, and corporate culture.

The primary strategic priority within the framework of sustainable development in the railway sector is the transformation of energy systems and the progressive decarbonization of operations. This priority is underpinned by the inherently high energy intensity of railway transport, which necessitates a comprehensive rethinking of energy consumption patterns and propulsion technologies. Central to this transformation is the modernization of the traction fleet, with a focus on transitioning from diesel-based propulsion to electric traction. This transition involves the systematic electrification of railway lines to the greatest extent possible, thereby enabling the use of electricity, particularly that generated from renewable sources, as a low-emission alternative to fossil fuels.

In parallel with electrification efforts, the sector is actively exploring and piloting the deployment of innovative traction technologies on non-electrified routes. These include hydrogen fuel cell locomotives and battery-powered units, which offer viable pathways for reducing reliance on diesel engines and mitigating associated greenhouse gas emissions. The integration of such technologies not only diversifies the energy portfolio of railway enterprises but also enhances operational flexibility in regions where full electrification is economically or technically challenging.

From an operational standpoint, the implementation of energy-efficient solutions is gaining momentum. Among these, regenerative braking systems play a pivotal role by capturing kinetic energy during deceleration and feeding it back into the contact network, thereby improving overall energy efficiency. Additionally, the adoption of intelligent train control systems facilitates the optimization of speed profiles and driving modes, contributing to reduced energy consumption and improved scheduling precision. Collectively, these measures form a coherent strategy aimed at minimizing

the environmental footprint of railway transport while maintaining high standards of performance and reliability. The second strategic priority is the development of a circular economy for materials and waste, based on closed-loop principles. This involves establishing production capacities for the regeneration of track superstructure elements – such as rails and sleepers – through grinding, straightening, and reuse. For track repairs, the use of secondary raw materials is encouraged, including recycled ballast and other construction waste. Environmental logistics includes the centralized processing of hazardous waste (such as used oils, filters, and batteries) at specialized facilities. Additionally, priority is given to “green procurement”, meaning contracts for materials with a high content of recycled components or those that are easily recyclable.

The third strategic direction involves the development of environmental management and institutional support. This entails the creation of an effective system for managing the environmental aspects of enterprise operations, including certification of all key infrastructure facilities – depots, repair plants, and track maintenance units – according to the ISO 14001 international standard. To ensure transparency and real-time control, an IT platform is being developed for monitoring resource consumption, emission levels, and waste volumes. A crucial component is environmental education for personnel and the formation of a corporate culture of resource efficiency, integrated into training and professional development programs.

An additional strategic priority is water and land policy, aimed at minimizing anthropogenic impact on local ecosystems. Rational water use is implemented through closed-loop water supply systems and treatment facilities at depots and rolling stock washing complexes. To reduce noise pollution, especially in urbanized areas, noise barriers are installed, and technologies are applied to lower noise levels from rolling stock and infrastructure facilities.

Thus, the strategy for greening resource management at railway enterprises constitutes a systemic response to the challenges of the current stage of industry development. Its implementation will not only reduce environmental impact but also ensure efficient resource use, enhance energy and material efficiency, and foster an

environmentally responsible management model. Successful implementation of this strategy requires a combination of technological innovation, regulatory support, and active participation of personnel at all levels, collectively contributing to the sustainable development of Ukraine's railway sector.

Список використаних джерел

1. Панченко Н. Г. Формування стратегії ресурсозбереження на підприємствах залізничного транспорту. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2018. Вип. 5 (67). С. 94–99.

Моделі підвищення ефективності торговельних процесів в агросекторі

Соколюк С. Ю., д.е.н., професор

Уманський національний університет

Агробізнес є ключовою складовою економіки багатьох країн, забезпечуючи продовольчу безпеку, створення робочих місць та формування значної частки валового внутрішнього продукту. Його розвиток залежить не лише від обсягів та якості виробленої продукції, а й від ефективності торговельних процесів, що визначають можливості її реалізації як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку.

Сучасні умови функціонування аграрного сектору характеризуються високою конкуренцією, динамічними змінами споживчого попиту, розвитком міжнародної торгівлі та збільшенням ролі цифрових технологій. Глобалізація ринків відкриває нові можливості для експорту, проте одночасно ставить перед підприємствами серйозні виклики щодо підвищення якості продукції, дотримання міжнародних стандартів та оптимізації логістичних процесів. Цифровізація та автоматизація торговельних операцій створюють умови для більш оперативного управління запасами, прогнозування попиту та скорочення витрат. В умовах таких змін традиційні підходи до організації торгівлі стають

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ
Матеріали XVII Всеукраїнської наукової конференції

Відповідальний редактор – Олена НЕПОЧАТЕНКО

Відповідальний секретар – Юлія УЛЯНИЧ

Видається в авторській редакції. Редакція не несе відповідальності за зміст матеріалів.

Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку, яка не завжди збігається з позицією редакції.

Комп'ютерне верстання Юлія УЛЯНИЧ, Олександра ЯКОВЕНКО

<https://ef.udau.edu.ua/>

